

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019 – 2021

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2019

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 do dnia 31 marca oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Od marca 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 został ustanowiony Uchwałą Nr IV/15/18 Rady Gminy Bierzwnik z dnia 27 grudnia 2018r.. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bierzwniku.

Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie dla całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych jej członków. Tylko taki rodzaj pomocy może zapewnić trwałe zmiany w rodzinie i przeciwdziałać wyuczonej bezradności. Podstawą rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być zapewniona w miarę wcześnie i najlepiej powinna mieć charakter profilaktyczny, a priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Celem głównym w/w Programu jest: wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania oraz profilaktyka środowiska lokalnego.

Cel główny był realizowany poprzez szczegółowe działania takie jak:

1. Poprawę funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych i bytowych.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bierzwniku prowadzą systematyczną pracę socjalną mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku w ramach zadań zleconych i zadań własnych udzielił pomocy 151 rodzinom o liczbie osób 351, w tym:

- świadczenia pieniężne 135 rodzinom o liczbie osób 313,
- świadczenia niepieniężne 33 rodzinom o liczbie osób 96.

Realizacja zadań własnych gminy – wydatkowana kwota w 2019r. 596.162,00 zł, w tym:

- zasiłki okresowe 105.081,00 zł, liczba rodzin 54 o liczbie osób 138;
- posiłek 13.622,00 zł, liczba rodzin 14 o liczbie osób 68;
- zasiłki celowe 188.287,00 zł, liczba rodzin 112 o liczbie osób 277;
- pozostałe formy pomocy 289.172,00 zł.

Pomoc materialna udzielona rodzinom objętych pomocą asystenta rodziny:

- zasiłki okresowe – 3 rodziny o liczbie osób 17, w tym 11 dzieci – kwota udzielonej pomocy 9.186,44 zł
- pomocą w formie posiłku objętych było 10 dzieci,
- zasiłek celowy i świadczenie pieniężne na zakup żywności – 5 rodzin o liczbie osób 27, w tym 19 dzieci - kwota udzielonej pomocy 12.300 zł.

Realizacja świadczenia rodzinnego i funduszu alimentacyjnego:

wydatkowana kwota w 2019r. 1.437.980,70zł, w tym:

- zasiłki rodzinne 602.593,53zł – 5282 świadczeń
- dodatki do zasiłku rodzinnego 298.115,19zł – 2641 świadczeń
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 49.000,00zł – 49 świadczeń

- świadczenia rodzicielskie	259.758,00zł – 287 świadczeń
- fundusz alimentacyjny	228.514,00zł – 571 świadczeń

Z wydatkowanej kwoty 9 rodzinom objętych pomocą asystenta rodziny wypłacono zasiłki rodzinne wraz z dodatkami rodzinnymi na kwotę 73.894,52zł.

Realizacja świadczeń wychowawczych – wydatkowana kwota w 2019r. 3.822.292,00zł – liczba świadczeń 7683.

Z wydatkowanej kwoty rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny otrzymały świadczenia wychowawcze na kwotę 187.810,10zł.

Realizacja programu „Dobry start” – wydatkowana kwota 161.100,00zł – liczba świadczeń 537. Rodzinom objętym wsparciem asystenta rodziny wypłacono kwotę 5.400,00zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku we współpracy z Urzędem Gminy oraz Powiatowym Urzędem Pracy zorganizował prace społecznie użyteczne w 2019r. dla 20 osób w tym jedna osoba dorosła współpracująca z asystentem rodziny.

W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku realizował zadanie z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 przy współpracy z Bankiem Żywności w Gorzowie Wlkp. W Podprogramie 2018 pomoc w postaci artykułów udzielono 927 osobom. Wydano 16,20 ton żywności.

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie oraz rozwiązywanie już istniejących, a także zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w tych rodzinach

Pracownicy socjalni we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym zakresie współpracują także z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, funkcjonariuszami policji, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy społecznej w Bierzwniku działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składający się z przedstawicieli różnych instytucji. Zadaniem Zespołu jest wdrażanie systemu przepływu informacji oraz reagowanie

na zdiagnozowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemocy domowej, demoralizacji nieletnich, zaniedbywania obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

W 2019 r. Zespół Interdyscyplinarny prowadził 15 procedur „Niebieska Karta”, w tym:

- liczba procedur „Niebieskich Kart” w trakcie realizacji na dzień 31 grudnia 2018 r. – 3
- liczba wypełnionych formularzy przez przedstawicieli policji – 12
- liczba wypełnionych formularzy przez przedstawicieli pomocy społecznej – 3
- liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart” z powodu ustania przemocy w rodzinie – 8
- liczba zakończonych procedur z powodu braku zasadności podejmowania działań – 4
- liczba procedur „Niebieskich Kart” w trakcie realizacji na dzień 31 grudnia 2019 r. – 7

W 2019 r. 3 osoby z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny uczęszczały na program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy.

Do zadań własnych gminy należy także współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

W 2019 r. gmina Bierzwnik współfinansowała pobyt 12 dzieci w rodzinach zastępczych na kwotę 45.964,66zł. Wyżej wymienione dzieci przebywają w 7 rodzinach zastępczych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Choszczynie celem poprawy sytuacji rodzin biologicznych mające na celu powrót dzieci do ich środowiska rodzinnego, jak również monitoruje sytuację rodzin zastępczych.

3. Pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku w 2019r. zatrudniał jednego asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy, który na wniosek pracownika socjalnego prowadził pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2019r. swoim działaniem objął 9 rodzin o liczbie dzieci 32. Asystent rodziny z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym opracowywał plan pracy dla tych rodzin, który zawierał wymagania określone w art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawierał terminy ich realizacji

i przewidywane efekty. Asystent rodziny w ramach swoich działań współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny: Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, Kuratorami Sądowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradniami specjalistycznymi, służbą zdrowia, szkołami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, itp.

W 2019r. koszty zatrudnienia asystenta rodziny wyniosły 48.609,05zł, z tego:

- wydatkowana kwota dotacji w ramach rezerwy budżetowej państwa 19.077,87zł
- wydatkowana kwota wkładu własnego 29.531,18zł

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bierzwniku w 2019r. prowadzone były konsultacje psychologiczne oraz terapie ds. uzależnień. Udzielono łącznie 98 porad. Przedmiotem udzielonych porad było:

- prowadzenie konsultacji,
- poradnictwo,
- udzielanie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło łącznie 8 wniosków o wszczęcie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu, w tym 2 wnioski dotyczyły osób objętych wsparciem asystenta rodziny . W stosunku do tych osób podjęto stosowne działania . Osoby nadmiernie spożywające alkohol podjęły konsultację w Ośrodku Terapii Uzależnień w Choszczynie .

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019r. w zależności od rodzaju przedsięwzięcia współpracował z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w organizowaniu festynów i innych działań na rzecz dziecka i rodziny. W tym celu współpracował m.in. z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przedszkolami, Szkołami, Policją, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Sołtysami z terenu gminy, Urzędem Gminy w Bierzwniku, Kołami Gospodyń Wiejskich.

Zorganizowano m. in.:

- Festyn „Z rodziną na ryby”,
- Spotkanie Przedwigilijne,
- inne imprezy integracyjno – sportowo – kulturalne na rzecz społeczności lokalnej,
- Szkoła dla rodziców – wzięło udział 4 rodziców, z czego 2 z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, warsztaty trwały 20 godzin,

- wypoczynek letni dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno – bytowej, dysfunkcyjnych, wieloproblemowych we współpracy z Kuratorium Oświaty w Szczecinie. Z wypoczynku letniego skorzystało 5 dzieci, w tym 2 z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, będąc na kolonii letniej w Gąsawie.

4. Tworzenie warunków umożliwiających dziecku wychowywanie się w rodzinie biologicznej

W 2019r. postanowieniem sądu jedno dziecko z rodziny objętej wsparciem asystenta miało zostać umieszczone w pieczy zastępczej, jednak w dalszym ciągu przebywa w rodzinie biologicznej.

Pozostałe dzieci przebywające w pieczy zastępczej nie mają możliwości powrotu do rodzin biologicznych. Pracownik socjalny lub asystent rodziny uczestniczy w okresowej ocenie sytuacji dziecka dokonywanej przez organizatora pieczy zastępczej.

5. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej oraz innych podmiotów działających na terenie Gminy Bierzwnik ukierunkowanych na pomoc dziecku i rodzinie.

W 2019 r. asystent rodziny oraz pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniach doskonalących swój warsztat, m. in.: „rola asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej”, „zapobieganie demoralizacji i przestępczości wśród dzieci i młodzieży”, „przemoc w rodzinie”, „asystent rodziny – kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym, prawnym i metodycznym”, „zagrożenia z Internetu – źródło pogłębiania procesu demoralizacji u dzieci i młodzieży”, „uzależnienia wśród dzieci i młodzieży”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku systematycznie włącza się w działania profilaktyczne organizowane przez służby i instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny, które skierowane do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

MONITOROWANIE

Monitoringiem programu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierzwniku na podstawie pozyskanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiły się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były weryfikowane i dostosowywane do grupy docelowej.

PODSUMOWANIE

Realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 starają się poprawić sytuację dziecka i rodziny, poprzez systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczenia patologii społecznych, minimalizowania negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji.

Jak wynika z powyższych danych asystent rodziny jest jednym z ważniejszych ogniw w systemie pomocy rodzinie w szczególności rodzin niewydolnych opiekuńczo – wychowawczych. Zadania wykonywane na stanowisku asystenta rodziny reguluje przepis art. 15 ust.1 pkt. 1-19 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent działa w dwóch obszarach tj. wspiera rodziny wychowujący dzieci, w prawidłowym wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, a ponadto wspiera rodziny, których dziecko przebywa w pieczy zastępczej. Funkcja asystenta rodziny polega na zindywidualizowanej pracy z rodziną, w rodzinie oraz dla rodziny.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Bierzwniku
Nowak
Anna Nowak

Opracowanie : Anna Nowak
Kinga Maślak